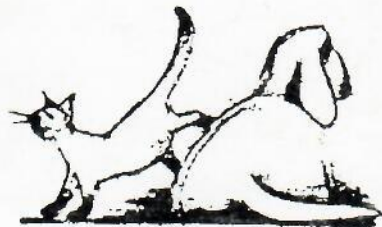

VETERINARSKI FAKULTET
VETERINARSKA KOMORA SRBIJE

**ZBORNİK
PLENARNIH REFERATA I
KRATKIH SADRŽAJA RADOVA**

**SIMPOZIJUMA
"MALE ŽIVOTINJE - ŽIVOT I ZDRAVLJE"
SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM**

*Beograd, 23-26. maja 1996. godine
Hotel „Hyatt”*

Organizatori:

Veterinarski fakultet Univerziteta u Beogradu
Veterinarska komora Srbije - jugoslovensko
udruženje veterinara male prakse - (JUVMP)

Pokrovitelj:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Republike Srbije

U finansiranju Simpozijuma učestvuje Ministarstvo za nauku i
tehnologiju Republike Srbije

Sponzor:

„Rhone Merieux”, Francuska

Donator:

„Waltham”, Velika Britanija - „Effemax”, Austria

Simpozijum su finansijski pomogli: Veterinarske stanice Čuprija, Jagodina, Kruševac,
i Senta; PP „Provet”, Beograd; PP „Veterinaria”, Valjevo; PP „Dog & Cat”, Zemun;
PP „Ferocoop”, Beograd; i PP „Starimpex”, Zemun

Redakcioni odbor:

Miodrag Lazarević (predsednik), Gordana Blitva, Petar Milosavljević, Vojislav Pavlović,
Todor Palić, Nikola Popović, Dragiša Trailović, Jugoslav Vasić, Milijana Vasiljevska

Urednik:

Miodrag Lazarević

Tehnički urednik:

Zdenka Plečaš

Lektor:

Ljubinka Turubatović

Izdavač:

Veterinarska komora Srbije, Bulevar JNA 18, Beograd

Tiraž:

200 primeraka

Štampa:

„Ars-graphic” Bulevar Revolucije 447ž, Beograd

SIMPOZIJUM
„MALE ŽIVOTI
SA MEDUNAROC

Beograd, 23 - 26
Hotel „Hyatt”

Organizatori:

Veterinarski faku
Veterinarska kor
- Jugoslovensko

Pokrovitelj:

Ministarstvo po

U finansiranju S

Sponzor:

„Rhone Merieux

Donator:

„Waltham”, Ve

Simpozijum su

Senta; PP „Pro

„Ferocoop”, B

9.30 - 10.30

Organizacioni

10.30 - 11.30

Predsednik:

Potpredsednik:

Sekretar:

Jovanovich, publishers, pp. 309-310, 1989. - 3. Green A. R.: Hemostatic disorders: Coagulopathies and thrombotic disorders. In Ettinger S. J. (ed.): Textbook of veterinary internal medicine. Diseases of dog and cat, W. B. Saunders Co., pp. 2246-2279, Philadelphia, 1989. - 4. Jan N. C.: Qualitative and quantitative disorders of platelets. In Veterinary Hematology, Lea and Febiger, pp 466-484, Philadelphia, 1986.

- * Mr Nenad Andrić, asistent, Miloš Čalić, dipl. veterinar, Katedra za bolesti kopitara, mesojeda, živine i divljači, Veterinarski fakultet, Beograd

21. TROVANJE PASA ANTIKOAGULANTNIM RODENTICIDIMA

*Radmila Resanović, P. Stepanović**

Nema sumnje da se trovanje pasa antikoagulantnim sredstvima nalazi na samom vrhu liste trovanja.

Od 1903. godine kada je otkriven kumarin pa do danas, sintetisan je čitav niz antikoagulanata. Najčešće su korišćeni dikumarol, varfarin, tomorin (antikoagulanti prve generacije) i difenakum, brodifakum, bromadiolon (antikoagulanti druge generacije).

Antikoagulantno delovanje dikumarinskih i indadionskih jedinjenja se zasniva na inhibisanju delovanja vitamina K.

Antihemoragično dejstvo vitamina K objašnjava se njegovim učestvovanjem u sintezi enzima prokonvertina u jetri, uz čiju se pomoć katalizuje jedna u nizu reakcija neophodnih za sintezu protrombina (faktor II), prokonvertina (faktor III), antihemofiličnog globulina B (faktor IX) i Stuart-Proverovog činioca (faktor X) [1].

Antikoagulanti se veoma lako apsorbuju u tankom crevu i u jetru dolaze vezani za albumine plazme. Još uvek nije u potpunosti razjašnjen mehanizam delovanja antikoagulantnih rodenticida, ali je sigurno da oni konkurišu vitaminu K u vezivanju sa receptorima na molekulima tzv. prethodnika činilaca koagulacije. Antikoagulantna jedinjenja imaju veći afinitet za te receptore od vitamina K, pa se na taj način sprečava završavanje sinteze faktora koagulacije. Novostvorena jedinjenja imaju antigene, ali nemaju biološke karakteristike normalnih II, VII, IX i X faktora [2].

Spektar kliničkih simptoma na koje se nailazi kod antikoagulantnih toksikoza pasa je veoma širok i zavisi od: vrste unesenog otrova, količine, kondicije psa u momentu trovanja itd.

Rodenticidi prve, a naročito druge generacije kao najvažniji neželjeni efekat daju krvarenja. Krvarenja u parenhimatoznim organima, okolnom tkivu ili telesnim šupljinama uzrokuju disfunkciju organa usled hipovolemije.

Akutna smrt, bez prethodnih simptoma bolesti može da usledi posle iznenadnog izliva krvi u mozak, perikardijalnu kesu ili grudnu duplju.

Otrovani psi pokazuju znake izrazite dispnoje koju prate akutna hipovolemija i krvarenje, što ograničava respiratornu kompenzaciju.

Kod životinja koje su unele manje količine otrova javlja se anemija, slabost, bledilo, hematemeza, epistaksis i krvavi izmet. Veliki spoljni hematomi se najčešće javljaju na nogama, vratu i repu.

Kod hroničnih trovanja se zapažaju ikterus, konjunktivitis, nemogućnost akomodacije zenica, povraćanje, krvavi prolivi, narandžasta boja urina i veoma retko, nekroza kože. Za postavljanje dijagnoze trovanja pored iscrpne anamneze i objektivne kliničke slike, neophodno je da se uradi i više laboratorijskih analiza. Merenje protrombinskog vremena može da se utvrdi primenom Quick metode; za određivanje broja trombocita postoje brzi orijentacijski testovi po Brecker-Cronkitu ili Fanio metodama, kao i test za određivanje vremena krvarenja, metode Dukea i Ivyja [3].

U lečenju trovanja antikoagulantnim sredstvima su tri glavna prioriteta:

- Smanjiti hipovolemiju;
- Korigovati koagulopatiju;
- Svesti na najmanju moguću meru disfunkciju organa nastalu usled akumulacije ekstravaskularne krvi.

Za korekciju hipovolemije primenjuje se transfuzija, ali vrlo oprezno. Može da se da puna sveža krv u količini od 20 ml/kg telesne mase, i to tako što se polovina da brzo, a ostatak kap po kap. Indikovana je i terapija kiseonikom.

Korekcija koagulopatija se postiže davanjem vitamina K₁ u dozi od 3 mg/kg telesne mase (i. m ili s. c), što predstavlja udarnu dozu, posle čega sledi dnevna parenteralna doza 1 mg/kg telesne mase tokom nedelju dana. Ako se radi o dugoživećim rodentidima terapiju vitaminom K treba produžiti na 3-6 nedelja.

U nekomplikovanim slučajevima terapija vitaminom K daje brzo poboljšanje kako u kliničkim simptomima, tako i u laboratorijskim testovima u roku od 12 časova.

Hematomi i najveći broj hemoragijskih izliva kod rekonvalescentnih životinja najčešće se povlače bez dalje medicinske intervencije.

Literatura

1. Park B. K., Scott A. K., Wilson A. C. et al.: Plasma disposition of vitamin K₁ in relation to anticoagulant poisoning. Br. J. Clin Pharmacol. 18, 655, 1984. - 2. Bell R. G., Galdwell P. T.: Mechanism of action of warfarin and metabolism of vitamin K. Biochemistry 11, 1959, 1973. - 3. Stefanović S., Baklaja R.: Hemostaza i njeni poremećaji. Praxis Medica, Medicinska knjiga Beograd-Zagreb, 203, 1981.

* Radmila Resanović, asistent; Predrag Stepanović, asistent, Veterinarski fakultet, Beograd.

Jedna od r
malih životinja je
ili smanjene sinte
koji je u plazmi v
kompleksa VIII
Ispitivanja su p
kolagen povred
Zbog nedostatka
primarne hemo

Imunolo
sudova i megak
za antigen (vW
odsustva vWFA
varijanti ovog

Mehani
Koncentracija
hormoni (tirol
pasa, koncent
endotoksine [

Često l
prisustvo svih
molekularne r
[1].

Najčeš
je autozomni
španijeli. Ma
škotkih terija

Tipič
hematurija,
ženo krvare
intervencija

Od o
smrt, hema